

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.II.37.400/2023/7.

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke

Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró

Dr. Figula Ildikó bíró

Dr. Szilas Judit bíró

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: felperes1

jogi képviselő1

A felperes képviselője: Dr. Dobos István ügyvéd

cím1

Az alperes: Fejér Vármegyei Kormányhivatal

cím2

Az alperes képviselője: Dr. Kiss Zoltán kamarai jogtanácsos

A per tárgya: termőföld más célú hasznosításával kapcsolatos közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Veszprémi Törvényszék 3.K.701.087/2022/10-II.

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 3.K.701.087/2022/10-II. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 71.500,- (hetvenegyezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az állam részére – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal bírósági határozatban megállapított eljárási illetékbevételi számlájára – 70.000,- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A helység1 helyrajzi szám1 és helyrajzi szám2 hrsz.-ú, szántó művelési ágú ingatlanok (a továbbiakban: perbeli ingatlanok) a felperes tulajdonában állnak, azok földhasználati nyilvántartásba bejegyzett használója a felperes. A Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatala nem a felperessel szemben folytatott hatósági eljárás során észlelte, hogy a perbeli ingatlanon a termőföld más célú hasznosítására került sor, így az ügyet 2020. november 24. napján kelt FE-08/ÉÁO/00104-9/2020. számú végzésével az alpereshez áttette.

[2] Az alperes 2021. március 11. napján helyszíni szemlét tartott többek között a perbeli ingatlanokon, annak során észlelte, hogy a felperes a helyrajzi szám2 hrsz.-ú ingatlanon betonfalat épített, a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon pedig egy tavat létesített. A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság az alperes megkeresésére akként nyilatkozott, hogy a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon található tó engedéllyel nem rendelkezik.

[3] Az alperes 2021. július 23. napján kelt 10.362/2021. számon a perbeli ingatlanok vonatkozásában hivatalból földvédelmi eljárást indított, arról a felperest értesítette, egyúttal tájékoztatta, hogy a perbeli ingatlanokon 2021. augusztus 4. napján helyszíni szemlét tart. A helyszíni szemle során az alperes bemérte az engedély nélkül más célra hasznosított területek nagyságát, továbbá felvette a felperes nyilatkozatát (10.362-2/2021. számú jegyzőkönyv).

[4] Az alperes 2021. augusztus 13. napján kelt 10.362-4/2021. számú végzésével a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfv.) 16. § (8) bekezdése alapján nyilatkozattételre hívta fel a felperest, hogy kéri-e a perbeli ingatlanokon létesített tavak és létesítmény fennmaradását, ugyanezen a napon kelt 10.362-3/2021. számú megkeresésével a Fejér Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztályától szakkérdés vizsgálatát kérte, amely arra irányult, hogy a termőföld újrahhasznosítása, más célú hasznosításának engedélyezése, illetve engedély nélküli más célú hasznosítása megfelel-e a termőföld minőségi védelme tekintetében meghatározott követelményeknek.

[5] A felperes 2021. augusztus 23-án benyújtott nyilatkozatában kérte a létesítmények fennmaradását, amelyhez a Fejér Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztálya FE/NTO/02908-3/2021- számú feljegyzésével külön előírások nélkül hozzájárult.

[6] Az alperes 2021. szeptember 16. napján kelt 10.362-7/2021. számú határozatával hozzájárult a perbeli ingatlanok, mint termőföldek végleges más célú hasznosításának folytatásához, megállapította, hogy az utólagos hozzájárulás a termőföld végleges más célú hasznosítására kiadott engedélynek minősül. Határozatával az engedély nélküli tó és egyéb létesítmény céljára igénybe vett, összesen 2.966 m² területű termőföld igénybevételeért 563.120 forint földvédelmi járulékot, és 1.689.360 forint földvédelmi bírságot állapított meg.

[7] Határozatának indokolásában hivatkozott a Tfv. 2. § 19. pontjára, 16. § (1) bekezdés a) pontjára, 9. § (1) bekezdés a) pontjára, és 16. § (2) bekezdésére. A felperes nyilatkozatával kapcsolatban kifejtette, hogy a betonkerítésnek nevezett széles betonépítmény is a termőföld igénybevételevel jár, és az földvédelmi engedély-kötelesnek minősül. A betonkerítéssel körbezárt, humusztól megfosztott gödör a perbeli ingatlanon található volt termőföldet érinti, az a továbbiakban mezőgazdasági termelésre alkalmatlan. A 2010. évi légi fotók alapján megállapította, hogy a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon található tó nem 10 évvel korábban létesült. A földvédelmi járulék és a földvédelmi bírság körében a Tfv. 16. § (5) bekezdésére, 21. § (1) bekezdésére, és 22. § (1) bekezdés cb) pontjára, és (4) bekezdés b) pontjára hivatkozott.

A kereseti kérelem és a védírat

[8] A felperes módosított keresetében az alperesi határozat földvédelmi járulék, illetve földvédelmi bírság kiszabásáról rendelkező pontjainak megsemmisítését kérte. Azt állította, hogy az alperes eljárása és határozata sérti az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 103. § (4) bekezdését, továbbá, hogy az alperes

megsértette az indokolási kötelezettségét. Állította, az alperes nem indította meg határidőben a hatósági eljárást és ezért nem folytathatta volna azt le, és nem szabhatott volna ki földvédelmi bírságot és járulékot. Minderre tekintettel érvelése szerint új eljárás elrendelésének sincs helye, mert az eljárás határidőben már nem indítható meg.

[9] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Kiemelte, az eljárás 2021. július 23. napján indult, ekkor vette kezdetét a 60 napos ügyintézési határidő. A 2021. március 11-i ellenőrzési jegyzőkönyv egy másik eljárás keretében történő helyszíni szemléről készült, az nem része a perbeli eljárásnak. 2021. szeptember 16-án kiadta a határozatát, így az ügyintézési határidő kétszeres túllépésére nem került sor. Hangsúlyozta, hogy a földvédelmi járulék kiszabása annak következménye, hogy a felperes a termőföldön más célú hasznosítást végez. Ennek folytán pedig ezen szankció nem tartozik az Ákr. 103. § (4) bekezdése alá.

A megelőző eljárásban született jogerős ítélet

[10] A Veszprémi Törvényszék 3.K.701.185/2021/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, a földvédelmi járulék és a bírság nem minősül olyan jogkövetkezménynek, amelynek alkalmazása az Ákr. 103. § (4) bekezdésében írtak fennállása esetén mellőzhető lenne. Arra a megállapításra jutott, hogy a földvédelmi járulék és a bírság kiszabása szükségeszerű, azokat úgy kell érteni, hogy a jogszerű állapot helyreállítása körébe tartoznak, függetlenül az ügyintézési határidő túllépésétől, illetve annak mértékétől.

[11] A Kúria Kfv.II.37.452/2022/6. számú végzésével a Veszprémi Törvényszék 3.K.701.185/2021/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[12] A Kúria a Tfv. 21. § (1) bekezdése és a 24. § (1) bekezdés f) pontja alapján azt állapította meg, hogy a földvédelmi járulék megfizetése a más célú hasznosítás tényéhez kapcsolódik, annak automatikus következménye. Ezzel szemben a földvédelmi bírság abban az esetben kerül kiszabásra, ha a termőföld más célú hasznosítására engedély nélkül kerül sor, vagyis a bírság kiszabásának előfeltétele a jogellenesség. Míg tehát a földvédelmi járulék a jogszerű állapot helyreállítása körébe tartozik, a földvédelmi bírság a szankciók, vagyis az egyéb jogkövetkezmények körébe. Mindebből következően, a földvédelmi bírság, mint szankció az Ákr. 103. § (4) bekezdése szerinti „egyéb jogkövetkezmény” kategóriájába esik, míg a földvédelmi járulék a „jogszerű állapot helyreállítása” körébe.

[13] A Kúria megállapította továbbá, hogy míg a Tfv. 24. § (3a) bekezdése anyagi jogi határidőt szabályoz, az Ákr. 103. § (4) bekezdése szerinti ügyintézési határidő eljárási határidő. E két határidőre vonatkozó szabályozás ezért nem egymást kizáró, hanem párhuzamosan érvényesülő határidőket tartalmaz.

[14] A megismételt eljárásra a Kúria előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak az ügyintézési határidő kétszeres túllépésének megtörténtét kell vizsgálnia, e körben tett megállapításait részletesen meg kell indokolnia, rögzítve az e körben releváns időpontokat. Az Ákr. 103. § (4) bekezdése szempontjából pedig különbséget kell tennie a földvédelmi járulék és a

földvédelmi bírság között azzal, hogy a földvédelmi bírság az Ákr. 103. § (4) bekezdése szerinti egyéb jogkövetkezmények közé tartozik.

A megismételt eljárásban hozott jogerős ítélet

[15] A megismételt eljárásban a Veszprémi Törvényszék a jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a releváns határidők tekintetében megállapította, hogy a 2020. november 24-i áttételt megelőző eljárási cselekményeket az alperestől különböző hatóság, más tárgyú eljárásban végezte, így azokat nem lehet az alperes eljárási cselekményének és eljárásának tekinteni. Következésképpen ezen eljárási cselekmények az ügyintézési határidő szempontjából nem relevánsak.

[16] A 2020. november 24-i áttételt követően az alperes 10240/2021. számon nem termőföld végleges, más célú hasznosítása tárgyú hatósági eljárást, hanem hatósági ellenőrzés tárgyú eljárást indított. Rögzítette, hogy az Ákr. 7. § (1) bekezdése értelmében a hatósági ellenőrzés nem azonos a közigazgatási hatósági eljárással, ezek elkülönülő eljárási szakasznak minősülnek, így az ügyintézési határidőt is külön, önállóan kell vizsgálni és megítélni.

[17] Megállapította, hogy a hatósági ellenőrzés iránti eljárásban 2021. március 11-én helyszíni szemle zajlott, május 18-án megkeresés történt, július 2. napján ismételt megkeresésre került sor. Ezen eljárási cselekmények azt célozták, hogy a hatóság feltárja azokat a tényeket, amelyek ismerete ahhoz szükséges, hogy eldöntse, a termőföld más célú hasznosítása iránti eljárás kezdeményezésének helye van-e vagy sem (Kfv.II.37.509/2011/5. számú döntés).

[18] Kiemelte, a bírói gyakorlat következetes abban, hogy a hivatalbóli eljárás és az azt megelőző ellenőrzés egymástól elkülönülnek. A hatósági eljárás akkor indul meg, amikor a hatóság a hatósági ellenőrzés során észlelte alapján jogsértés megállapítását valószínűsíti (Kfv.III.37.751/2012/8.). A hatósági ellenőrzés csak annak eredménye ismerete után eredményezheti a hatósági eljárás megindítását (BH 2009.194), mivel a hatósági ellenőrzés eredményeként nem születik határozat (Kfv.IV.37.037/2008/4.).

[19] Minderre tekintettel az alperes 2020. november 24-től 10.240/2021. számon 2021. július 15-ig nem hatósági eljárást, hanem hatósági ellenőrzést folytatott, ennek eredménye ezen a napon vált ismertté, vagyis az, hogy a perbeli ingatlanon létesült tó vízjogi létesítési engedéllyel nem rendelkezik. Minderre tekintettel 2021. július 15-én vált ismertté, hogy meg kell indítani a termőföld más célú hasznosításának engedélyezése iránti eljárást. Az alperes 2021. július 23-án indította meg végzésével az eljárását (száma: 10.362/2021.). Rögzítette, hogy a július 23. napján történt eljárás megindítása a hatósági ellenőrzés végétől számított 8. nap, amely megfelel az Ákr. 101. § (1) bekezdésében foglaltaknak. E körben utalt még az Ákr. 50. § (6) bekezdésére. Rögzítette, hogy a hatósági eljárás és a hatósági ellenőrzés külön ügyszámon folytak.

[20] Kiemelte, a hatósági eljárás 2021. július 23. napján történt megindulását követően az ügyintézési határidő 60 nap múlva, 2021. szeptember 23. napján járt le, amihez képest 2021. szeptember 16-án az alperes kiadmányozta határozatát. Minderre tekintettel az alperes a 60 napos ügyintézési határidőn belül hozta meg döntését. Minderre tekintettel pedig az Ákr. 103. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásának feltételei a felperesre vonatkozóan a tárgyi ügyben nem teljesültek. Vagyis az alperes a határozatában jogszerűen, megalapozottan alkalmazta a földvédelmi járulékon túl a földvédelmi bírságot is.

[21] A hatósági ellenőrzésre irányadó 60 napos határidő megtartottsága körében rögzítette, hogy a hatósági ellenőrzés 2020. november 24. napján indult és 2021. július 15. napjáig tartott, vagyis az a 60 napos ügyintézési határidőt meghaladta. Rögzítette, hogy az Ákr. 103. § (4) bekezdéséből egyértelműen következik, hogy azon határozattal érintett eljárásban bekövetkezett ügyintézési határidő túllépésének lehet ilyen jogkövetkezménye, amelyben a jogsértés megállapításra és a jogkövetkezmény alkalmazásra került. Ez az eljárás a perbeli esetben a termőföld más célú hasznosítása engedélyezésének tárgyában indult és lefolytatott hatósági eljárás, nem pedig az azt megelőzően zajlott hatósági ellenőrzés volt.

[22] A Tfv. 24. § (3a) bekezdésében írt anyagi jogi határidő körében megállapította, hogy az alperes tudomásszerzése 2020. november 24-én nem vitásan bekövetkezett, amikor az áttételt elrendelő végzésből a termőföldek más célú hasznosításáról tudomást szerzett az egy éves határidő 2021. november 24-én járt volna le, amihez képest a határozat ezt megelőzően, 2021. szeptember 16. napján megszületett. Minderre tekintettel az anyagi jogi határidő betartása is teljesült.

[23] Nem állapította meg az indokolási kötelezettség megsértését, az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak az alperes döntése ugyanis minden tekintetben megfelel, hiszen az tartalmazza az alapul fekvő adatokat, a tényállást, az alkalmazott jogszabályhelyeket, továbbá az is tételesen levezethető, hogy az alperes mely tényállási elemből mit állapított meg a termőföld végleges más célú hasznosításának utólagos engedélyezhetősége vonatkozásában. Az alperes továbbá számot adott a szakhatósági állásfoglalásról, illetve a Tfv. alkalmazott rendelkezéseiről, továbbá a bírság és a járulék összegének indokolása is részletesen levezetésre került. Végül kitért arra, önmagában az a tény, hogy az alperes az ügyintézési határidőt megalapozó adatokat az indokolásban nem szerepeltette, még nem teszi döntését indokolatlanná, az nem tekinthető olyan hiányosságnak, ami az alperes döntését megalapozatlanná tenni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítéletnek az alperes 10.362-7/2021. számú határozatára kiterjedő hatályon kívül helyezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására és új, jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalára utasítását, harmadlagosan a jogerős ítélet megváltoztatását és az alperes 10.362-7/2021. számú határozatának megsemmisítését, és az elsőfokú közigazgatási hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[25] Állította, a jogerős ítélet eltér a Kúria Kfv.II.37.452/2022/6. számú végzésétől. E körben hivatkozott a végzés [30]-[32] pontjaira, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017.

évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdésére, 110. § (3) bekezdésére, a Kfv.II.37.134/2020/5. számú döntésének elvi tartalmára. Kifejtette, a bíróság kötelező utasítását nem tartotta be a Veszprémi Törvényszék, mert nem vizsgálta a hatósági ellenőrzés (2021. március 11.) kezdő időpontját, illetve ennek jelentőségét, annak ellenére, hogy arra a Kúria felhívta. Arra is hivatkozott, hogy az eljárás bírósága azért sem tartotta be a Kúria iránymutatását, mert teljesen új tényeket állapított meg, melyek az alapeljárás tárgyát nem is képezték. Ezzel az eljárás bírósága kiüresítette a Kúria végzését és teljesen új tényállást állapított meg.

[26] Kiemelte, a Veszprémi Törvényszék megsértette a Kp. 110. § (3) bekezdést is, ami az ügy érdemére kiható jogszabálysértés. Amennyiben ugyanis az eljárás bírósága vizsgálta volna a kúriai utasításnak megfelelően az eljárás kezdő időpontját, valamint a tényállás megállapításakor megfelelően, azaz nem túlterjeszkedően járt volna el, úgy szükségszerűen arra a következtetésre jutott volna, hogy az alperes az ügyintézési határidőt túllépte.

[27] Állította az indokolási kötelezettség megsértését is. E körben hivatkozott az Ákr. 81. §-ához fűzött Kommentárra, az Ákr. további vonatkozó Kommentárjára, az AVÉ 2011/12. számú döntésre, a Ket. vonatkozó Kommentárjára, a KGD2014. 141. számú döntésre, a Kfv.35.019/2021/7. számú ítélet elvi tartalmára, a Kp. 84. § (2) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) bekezdésére, a Kúria Kfv.37.462/2020/8. számú határozatára, a Pfv.20.634/2020/14. számú döntés [28] pontjára.

[28] Idézte a jogerős ítélet [27] és [32] pontjait, állította, hogy ellentmondásosok. A bíróság ugyanis a [27] pontban azt állítja, hogy nem az alperes, hanem más hatóság végezte a 2020. november 24. napján megtartott hatósági szemlét, ezzel szemben [32] pontban az állapította meg, hogy az alperes nem hatósági eljárást, hanem csak hatósági ellenőrzést folytatott le 2020. november 24. napjától. Hangsúlyozta, mivel az alperesnek, mint kormányhivatalnak egy perbeli jogképessége van a Kp. 18. § (1) bekezdése alapján, nincs jelentősége annak, hogy melyik osztály végzett eljárási cselekményt, hiszen valamennyi osztály az alpereshez tartozik, vagyis egyes osztályok nem minősülhetnek különböző hatóságoknak. Mivel a külön osztályok ellen nem is lehet közigazgatási pert kezdeményezni, így a bíróság részéről azt állítani, hogy egy másik osztály egy másik hatóságnak minősül, sérti a Kp. 18. § (1) bekezdését.

[29] Arra is hivatkozott, hogy sem az alperesi döntés, sem a bírósági határozat nem tért ki valamennyi felperesi hivatkozásra, a bíróság számtalan a keresetben felhozott érvre, jogszabályi hivatkozásra nem reagált. Idézte a Kfv.35.019/2021/7. számú ítélet elvi tartalmát, és utalt a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdésére, hangsúlyozta továbbá, hogy a hatóságnak és bíróságnak teljes körűen meg kell indokolnia a döntését.

[30] Előadta, keresetében hivatkozott a Veszprémi Törvényszék 5.K.700.982/2020/12. számú ítéletére, melynek [20] pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a hivatalbóli eljárások esetén az eljárás megindulásának napja az első eljárási cselekmény elvégzésének napja. Ez az Ákr. 103. § (3) bekezdéséből következik. Vagyis az első eljárási cselekmény időpontjában indul meg a hatósági eljárás és nem pedig akkor, amikor azt az alperes

megindítja. Kifogásolta a jogerős ítélet [40] pontjában e körben tett ítéleti megállapításokat, és kiemelte, az nem minősülhet jogszabály szerinti indokolásnak, hogy a bíró azt állapítja meg, hogy azért nem vehető figyelembe a fenti ítélet, mivel „az ügyintézési határidő alakulását, megtartottságát ügyenként, esetről-esetre, külön-külön szükséges vizsgálni, ahogyan ez a perbeli esetben is megtörtént.” Érvelése szerint a bíróságnak arra kellett volna jogszabályi hivatkozással ellátva reagálnia, hogy milyen okból nem az első eljárási cselekménytől kell számítani az ügyintézési határidőt. Állította, a Törvényszék a tekintetben is ellentmondásosan indokolta meg a döntését, hogy az ítélet [33] pontja szerint a hatósági ellenőrzés önálló eljárás, az ítélet [29] pontja pedig azt állítja, hogy a hatósági ellenőrzés az eljárás külön szakasza. Ebből álláspontja szerint az következik, hogy a hatósági ellenőrzés nem egy önálló eljárás.

[31] Kifejtette, az alperes a korábbi alapeljárásban benyújtott, 2021. november 3. napján kelt védiratában már elismerte, hogy legkésőbb 2020 márciusában a tudomására jutott a jogsértés. Ha pedig tudomására jut a jogsértés az alperesnek, akkor kérdés, hogy lehet-e arra hivatkozni, hogy hatósági ellenőrzés elvégzése volt szükséges. Ehhez képest az alperes csak 2021 júliusában kereste meg a katasztrófavédelmi igazgatóságot, hogy tájékoztassa arról, hogy kiadtak-e engedélyt a kérdéses tó tekintetében. E tekintetben arra is hivatkozott, az alperes semmilyen bizonyítékot, iratot nem csatolt, ilyen megkeresések az ügy iratai között nem lelhetők fel.

[32] Kiemelte, a korábbi eljárás során az alperes azt állította, hogy bejelentés alapján indult meg az eljárás, most pedig azt, hogy az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság tájékoztatása folytán indult meg az eljárás, méghozzá úgy, hogy sem az alapeljárás során nem tudott csatolni feljegyzést a bejelentésről, és most sem lelhető fel a katasztrófavédelem részére írt irat vagy a részére küldött megkeresés.

[33] A bíróság ezzel eltért közzétett joggyakorlattól is, hiszen iratellenesen indokolta meg az ítéletét amikor azt állapította meg, hogy 2021 júliusában szerzett tudomást az alperes a jogsértés tényéről (KGD2014. 141. számú döntés), holott maga az alperes ismerte el, hogy legkésőbb 2020 márciusában tudomást szerzett arról. E tekintetben a bíróság azt is elmulasztotta megindokolni, hogy miért nem vette figyelembe a 2020. márciusi időpontot, holott erre külön utasítása volt a Kúriától.

[34] Hivatkozott a jogerős ítélet [32] pontjára, és megismételte kereseti hivatkozását az Ákr. 101. §-ához fűzött Kommentárra. Érvelése szerint az eljáró bíróság nem adott arra magyarázatot, hogy miért nem vette figyelembe a vonatkozó Ákr. Kommentárt, illetve, mi annak a jogszabályi alapja, hogy 2021 márciusához képest 5 hónappal később indult hatósági eljárás. Kifogásolta azt is, hogy a bíróság a közigazgatási hatóság helyett indokolta meg a döntést, az alperesi határozat ugyanis nem tartalmaz olyat, hogy az alperes megkereste volna az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóságot, sem olyat, hogy az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság választ adott volna. Hangsúlyozta, a bíróság nem veheti át a közigazgatási hatóság szerepét, helyette a döntését nem indokolhatja meg, illetve nem állapíthatja meg helyette a tényállást. Idézte a Kfv.III.35.425/2015/7. számú határozat elvi tartalmát, a Legfelsőbb Bíróság Kf.IV.28.810/1999/8. számú döntését, a Kfv.35.558/2014/6. számú döntés elvi tartalmát, és állította, a Veszprémi Törvényszék ítélete sérti az Ákr. 2 §-ában biztosított jogszerűség és hatékony jogorvoslat jogát (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés) is, mert

olyan tényre alapította az ítéletét, melyek nem is képezték az eljárás tárgyát, és így arra a felperes nem is tudott hivatkozni.

[35] Hivatkozott a KGD2014. 141. számú döntésre, és kifejtette, a bíróság egyrészről azért állapította meg a tényállást tévesen, mert az alperes 2021. november 3. napján benyújtott beadványának 2. és 3. oldalain elismerte, hogy 2021 márciusában szerzett tudomást a jogellenességről, ennek ellenére a bíróság az ítéletében az állapította meg, hogy az alperes 2021 júliusában szerzett tudomást a jogellenességről, az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság tájékoztatása alapján. Kiemelte, a bíróság ezt úgy állapította meg, hogy az iratanyag között nem lelhető fel az alperes részéről megkeresés, illetve az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság részéről tájékoztató, mivel ahhoz az irathoz, melyben az alperes erre először hivatkozik, ilyet nem csatolt. Idézte a Kúria Kfv.II.37.654/2020/18. számú döntés elvi tartalmát, és kifejtette, hogy a perbeli ügy tényállása megegyezik azzal, mert a bíróság arra alapozta a döntését, hogy az alperes megkereste az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóságot, és hogy a katasztrófavédelmi igazgatóság tájékoztatta őt arról, hogy a tő nem rendelkezik engedéllyel. Vagyis, ha azon jegyzőkönyv hiánya, melyre az alperes a döntését alapozza, jogszabályellenes, akkor ezen iratok (megkeresés, tájékoztatás) hiánya szintén azt eredményezi, hogy a Veszprémi Törvényszék ítélete eltért a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól, hiszen olyan iratra alapozta a döntését, mely nem áll rendelkezésre.

[36] Idézte a Kp. 78. (1) bekezdését, a BH2020. 220. számú döntést, és rámutatott, tekintettel arra, hogy a katasztrófavédelmi igazgatóság tájékoztatását, illetve a megkeresését nem tartalmazza az ügyirat, ezért arra a bíróság nem hivatkozhat, mint bizonyíték. Idézte a Kfv.37.384/2018/8. számú határozat, a Kfv.37.231/2022/7. számú határozat, a Kfv.37.372/2021/10. számú határozat elvi tartalmát, a Kp. 79. § (1) bekezdését, a Kfv.35.396/2021/2. számú határozat, a Kfv.35.410/2016/4. számú határozat, a Kfv.35.379/2017/4. számú határozat, a Kfv.37.574/2015/4. számú határozat, a Kfv.35.444/2014/7. számú határozat, a Kfv.35.629/2017/5. számú határozat elvi tartalmait. Kiemelte, bizonyította, hogy a megállapított tényállás iratellenes, mert egyrészről az alperes elismerte, hogy 2020 márciusában szerzett tudomást a jogellenességről, de ennek ellenére a bíróság nem létező irat alapján azt állapította meg, hogy 2021 júliusában szerzett tudomást a jogellenességről. Kiemelte, a támadott alperesi döntés nem is tartalmazza, hogy történt a katasztrófavédelmi igazgatóság részéről tájékoztatás, hanem azt állítja, hogy csak egy bejelentés történt. Utalt arra is, hogy az eljáró bíróság helytelenül állapította meg a tényállást azáltal is, hogy az alperes személyét is ellentmondásosan határozta meg.

[37] Állította az Ákr. 103. § (3) bekezdésének sérelmét is. E körben hivatkozott a Kfv.37.306/2021/5. számú határozatra, a Kfv.37.760/2021/7. számú határozatra. Kifejtette, az Ákr. VI. fejezete nem állapít meg határidőt a hatósági eljárás megindítására, de az Ákr. 98. §-ából következően eltérő ágazati szabályozás hiányában a hatósági ellenőrzés befejezésére az ügyintézési határidő általános szabályai alkalmazandók. A kérelemre indult ellenőrzés vonatkozásában sem a sommás eljárás, sem az automatikus döntéshozatal jogintézményei nem értelmezhetőek. Ennek megfelelően mind a hivatalbóli, mind a kérelemre induló hatósági ellenőrzést teljes eljárásban kell lefolytatni, és az ügyintézési határidő fő szabály szerint 60 nap. Tekintettel arra, hogy az alperes a bírósági eljárásban elismerte azt, hogy 2020 novemberében szerzett tudomást a termőföld más célú hasznosításáról, ezért a csatolt ítélet szerint az ügyintézési határidőt innen kell számítani (legrosszabb esetben 2021. március 11. napjától), így viszont kétség kívül megállapítható, hogy az ügyintézési határidőt az alperes

kétszeresen túllépte, és ezzel jogkérdésben eltért a Kfv.37.306/2021/5. számú és a Kfv.37.760/2021/7. számú határozatoktól.

[38] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Kúria precedensértékkel bíró, a jogerős ítélet által is hivatkozott Kfv.III.45.233/2022/7. számú végzése világos iránymutatással szolgál a hatósági ellenőrzés és a hatósági eljárás közötti különbség kérdésében. Utalt arra, hogy mindkét esetben az Ákr. szabályai alkalmazandók az ügyintézési határidő tekintetében.

[39] Osztotta a jogerős ítélet megállapításait az Ákr. 103. § (4) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban. Kiemelte, az alperes 10.362-7/2021. számú határozata indokolási részének 3. bekezdése egyértelműen leírta, hogy az alperes a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon található tó vonatkozásában csak a 2021. március 11-én megtartott hatósági ellenőrzés alapján tudta megállapítani, hogy jogellenes más célú hasznosítás történt-e, hiszen ha a tavat halastóként engedélyezték, akkor a tó létesítése nem volt jogellenes. Ezért „a hivatal megkereste a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot abban a kérdésben, hogy a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon található tó milyen vízjogi engedéllyel rendelkezik, halastónak minősül-e.” A hatósági ellenőrzésben érintett többi termőföld vonatkozásában nem volt szükség más hatóság megkeresésére, így ezen ingatlanok tekintetében az alperes megállapíthatta volna a jogsértést, azonban ez esetben ketté kellett volna választania az eljárását, ami a hatékony és koncentrált ügyintézés elvét sértette volna. Mivel az alperes a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságtól a helység1 helyrajzi szám1. hrsz.-ú ingatlan vonatkozásában 2021. július 15-én kapott választ, eljárást pedig 2021. július 23-án indított, a Veszprémi Törvényszék jogszerűen állapította meg azt, hogy a hatósági eljárás megindítására vonatkozó határidőt az alperes megtartotta. Az alperes számára ugyanis 2021. július 15-én derült ki, hogy a tó vonatkozásában is megállapítható a jogsértés.

[40] Kitért arra is, hogy védiratában a hatósági eljárás eseményeit írta le, mert a felperes a hatósági eljárásban született döntést támadta, és az alperes az Ákr. alapján nem tekintette a hatósági ellenőrzési szakaszban történeteket az ügy szempontjából relevánsnak, ezért nem is csatolt azzal kapcsolatban iratokat. Megjegyezte, a hatósági ellenőrzés iratai között megtalálhatók a megkeresések és az azokra adott válaszok, és a felperes, mint az eljárás ügyfele, bármikor megtekintheti azokat.

[41] Hangsúlyozta, a Veszprémi Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a 2020. november 24-i áttételt megelőző eljárási cselekményeket az alperestől különböző hatóság, más tárgyú eljárásban végezte, így nem is állapíthatott meg olyan jogsértést, amely az alperes, mint földvédelmi hatóság hatáskörébe tartozik, legfeljebb rendellenességeket észlelhetett, amik további ellenőrzés tárgyaivá válhatnak. Az alperes, mint élelmiszerlánc-biztonsági hatóság tehát nem állapította meg a termőföldek más célú hasznosítását, így az alperesnek, mint földvédelmi hatóságnak ekkor még nem jutott a jogsértés tudomására. Ennek megfelelően a felperes azon állítása, hogy az alperes, mint földvédelmi hatóság már 2020 márciusában tudomást szerzett a felperes tevékenységének jogellenességéről, teljességgel megalapozatlan és iratellenes.

[42] Kiemelte, a felperes azon állítása is iratellenes, hogy a jogerős ítélet nem tért ki arra, hogy miért az alperes 2021. július 23-án kelt, hivatalbóli eljárás megindításáról szóló

értesítése az első hatósági eljárási cselekmény, vagyis miért innen kell számítani a 60 napos ügyintézési határidőt. Ezt a jogerős ítélet [32] bekezdése tartalmazza.

[43] Iratellenesen állítja továbbá érvelése szerint a felperes, hogy a Veszprémi Törvényszék nem vizsgálta a hatósági ellenőrzés kezdő időpontját és ennek jelentőségét, ezzel ugyanis a jogerős ítélet [30] és [32] bekezdései foglalkoznak, megállapítva, hogy mikor kezdődött a hatósági ellenőrzés szakasza, hogy a 2021. március 11-i helyszíni szemle e szakasz alá tartozik, és, hogy mikor ért véget ez a szakasz.

A Kúria döntése és jogi indokai

[44] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.

[45] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között, az abban megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül.

[46] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, a felperes felülvizsgálati kérelmében több ízben idézett a Kp., az Ákr. és a Ket. Kommentárokból, és azokon keresztül hivatkozott az egyes Kommentárokból szereplő kúriai határozatokra, hivatkozásait azonban nem egyediesítette a perbeli ügyre, nem jelölte meg, hogy az idézett Kommentár-részek és kúriai határozatok kapcsán milyen, a perbeli ügyre vonatkozó jogsértést állít, ahogyan a kúriai határozatoktól való eltérést sem állított.

[47] A Kúria a Jogegységi Panasz Tanács Jpe.I.60.014/2021/5. számú döntése alapján utal rá, hogy nem elég arra hivatkozni, hogy az egyik határozat eltért a másiktól, hanem az is szükséges, hogy megjelölésre kerüljön az, hogy a felperes miben látja az eltérést. Az eltérés megjelölésének azonban konkrétan kell lennie, pontos jogértelmezésre vonatkozó álláspontnak kell ütköznie, pontos jogértelmezésre vonatkozó állásponttal. Amennyiben sem az ügyek összehasonlítható tényállását, sem az ügyben felmerült konkrét jogkérdést, az alkalmazandó jogot konkrétan nem tárja fel a felperes, tehát nem egy konkrét jogszabály konkrét határozatban való értelmezését veti össze egy hasonló helyzetben történt más értelmezéssel, hanem általában a kúriai joggyakorlattól való eltérésre utal, úgy a hivatkozás érdemben nem vizsgálható.

[48] Tekintettel arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében több helyütt úgy idézte a Kp., Ákr. és Ket. Kommentárt, illetve azokon keresztül úgy hivatkozott kúriai határozatokra, hogy nem jelölte meg a Kommentárt, illetve az idézett döntés konkrét kapcsolatát a perbeli ügygel, nem mutatta be azt sem, hogy az idézett Kommentárból vagy jogesetből a perbeli eljárásra vetítve milyen jogszabálysértés következik, így e hivatkozásai a perbeli ügyre való egyediesítés hiánya miatt nem voltak a Kúria által a felülvizsgálati eljárásban érdemben vizsgálhatók. A Kúria a felülvizsgálati kérelemnek kizárólag azon hivatkozásait vizsgálta, amelyek a konkrét, perbeli ügyre vonatkozóan kifejtett, alátámasztott jogsértésként vagy kúriai határozattól való eltérésként voltak értékelhetőek és vizsgálhatóak.

[49] A felperes felülvizsgálati kérelmében vitatta a hatósági ellenőrzés és a hatósági eljárás kapcsolatát, illetőleg az azokban alkalmazandó ügyintézési határidő számítását.

[50] A Kúria a hatósági ellenőrzés és a hatósági eljárás közötti kapcsolat tekintetében kiemeli, egységes az ítélkezési gyakorlat a körben, hogy a hatósági ellenőrzés és az annak nyomán meginduló hivatalbóli hatósági eljárás elkülönül egymástól, a hatósági eljárás akkor indul meg, amikor a hatóság a hatósági ellenőrzés során észlelték értékelése alapján a jogsértés megállapítását valószínűsíti (Kfv.II.37.509/2011/5.; Kfv.II.37.125/2011/5.; Kfv.III.37.755/2012/8.; Kfv.IV.37.380/2021/5.; Kfv.III.45.273/2022/6.; Kfv.III.45.233/2022/7.).

[51] A Kúria Kfv.III.45.233/2022/7. számú végzésében rámutatott, a „hatósági ellenőrzés a hatóság speciális, tényfeltárást szolgáló feladata, amelynek eredményeként – amennyiben a hatóság jogsértést „tapasztal” – megindítja a hatósági eljárást, illetve amennyiben az más szerv illetékességébe tartozik, kezdeményezi annak eljárást [Ákr. 101. § (2) bekezdés]. A hatósági ellenőrzés az Ákr. 7. § (1) bekezdéséből következően tehát önálló, a hatósági ügytől elkülönülő hatósági tevékenység, amelyre az Ákr. VI. fejezetének (Ákr. 98-102.§-ai) speciális szabályai irányadóak. Ezt az értelmezést támasztja alá az Ákr.-hez fűzött törvényi indoklás is, amely szerint a hatósági ellenőrzés egy olyan sajátos hatósági tevékenység, amely nem minősül hatósági ügynek.”

[52] Mindebből az is következik, hogy a hatósági ellenőrzésre és a hatósági eljárásra külön ügyintézési határidő vonatkozik. E körben helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy az Ákr. 98. §-a a hatósági ellenőrzésre a hatósági eljárásra vonatkozó szabályok alkalmazását rendeli a VI. fejezetben (Hatósági ellenőrzés) foglalt eltérésekkel, márpedig az Ákr. VI. fejezete nem tartalmaz az ügyintézési határidőre, annak számítására vonatkozó rendelkezéseket, ezért a hatósági ellenőrzésre irányadó ügyintézési határidő a hatósági eljárásban alkalmazandó ügyintézési határidő, vagyis 60 nap, figyelemmel az Ákr. 50. § (2) bekezdés c) pontjára.

[53] A Kúria ennek alapján kiemeli a felperes felülvizsgálati kérelmével összefüggésben, hogy amennyiben hatósági ellenőrzés előzi meg a hatósági eljárást, azok ügyintézési határidejei nem számítandók össze, annak ellenére, hogy a hatósági ellenőrzés és a hatósági eljárás nem vitásan ugyanannak az eljárásnak két, ámde különálló, egymást követő szakasza. Erre figyelemmel pedig az, ha a hatóság az ellenőrzésen tapasztaltak alapján a hatósági eljárást megindítja, erre vonatkozó kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában nem eredményezi azt, hogy a hatósági eljárásban irányadó ügyintézési határidő a hatósági ellenőrzés megindításának napján kezdődne.

[54] A perbeli esetben a hatóság előtt 2021. július 15. napján, a katasztrófavédelmi igazgatóság második tájékoztatása alapján vált egyértelművé, hogy a felperes a helyrajzi számú hrsz.-ú ingatlanon található tő tekintetében nem rendelkezik vízjogi létesítési engedéllyel, vagyis ezen a napon vált egyértelművé a felperesi jogsértés, és ennek alapján jutott arra a megállapításra az alperes, hogy az Ákr. 101. § (1) bekezdése alapján hatósági eljárást kell indítania. A hatósági ellenőrzés vége és a hatósági eljárás megindítása között eltelt idő tekintetében sem az Ákr. 101. § (1) bekezdése, sem az Ákr. hatósági ellenőrzésre vonatkozó VI. fejezete sem tartalmaz előírást. Erre figyelemmel pedig az Ákr. 98. §-a alapján

az eljárás bíróság helyesen hivatkozott az Ákr. 50. § (6) bekezdésére, amely szerint, ha törvény vagy kormányrendelet valamely eljárási cselekmény teljesítésének határidejéről nem rendelkezik, a hatóság, az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője azonnal, de legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse vagy a végzést meghozza.

[55] Mivel az alperes a 2021. július 15-én a jogsértésről történt tudomást szerzést követően a hatósági eljárást 2021. július 23. napján megindította, az Ákr. 98. §-a folytán alkalmazandó Ákr. 50. § (6) bekezdése szerinti nyolcnapos határidőt betartotta, így jogszabálysértés e körben sem volt megállapítható, a felperes tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

[56] Mivel a hatósági ellenőrzést követően feltárt jogsértésről való tudomásszerzés ideje 2021. július 15. napja, amihez képest az alperes az eljárást 2021. július 23. napján kelt értesítésével megindította, a perbeli esetben a hatósági eljárás első eljárási cselekményének, és így a hatósági eljárás megindulásának napjának 2021. július 23-a tekintendő, nem pedig a felperes által hivatkozott 2020. november 24. napja, figyelemmel az Ákr. 104. § (3) bekezdésére. A Kúria kiemeli, egységes az ítélkezési gyakorlat a tekintetben is, hogy a hivatalbóli eljárás az adott hatósági ügyben első eljárási cselekmény elvégzésének napján indul meg akkor is, ha előtte a hatóság hatósági ellenőrzést végez (Kfv.III.45.233/2022/7.; Kfv.IV.37.380/2021/5.).

[57] A Kúria hangsúlyozza, 2020. november 24-én nem a hatósági eljárás, hanem a hatósági ellenőrzés indult meg, melynek célja annak megállapítása volt, hogy a perbeli esetben történt-e jogsértés. 2020. november 24-én az alperes nem szerzett arról tudomást a felperes hivatkozásával szemben, hogy jogsértés történt, mindösszesen annak lehetősége merült fel, e körben azonban további ellenőrzési cselekmények voltak végzendők a jogsértés megállapíthatóságának céljából, így a perbeli esetben annak tisztázására, hogy a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon található tó rendelkezik-e vízjogi létesítési engedéllyel. Ennek tisztázása ugyanis elengedhetetlen volt a felperesi jogsértés megállapíthatóságához. Erre figyelemmel alaptalan volt a felperes azon állítása, hogy a hatósági ellenőrzés a perbeli esetben szükségtelen volt.

[58] Az alperes védiratában valóban akként nyilatkozott, hogy „a jogsértés 2021. 03. 11-én egy másik eljárásban végzett ellenőrzés alapján jutott Alperes tudomására”. E körben az állapítható meg, hogy az alperes a 2021. március 11-én tartott helyszíni vizsgálat során egyéb ingatlanok mellett a perbeli ingatlanokat is vizsgálta, amelynek során a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlan körében azt állapította meg, hogy a „tó vonatkozásában meg kell vizsgálni, hogy milyen vízjogi létesítési engedéllyel rendelkezik”. Megállapítható tehát, hogy 2021. március 11-én az alperes nem a jogsértésről szerzett tudomást, csak arról, hogy a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon egy tó létesült, azonban tisztázandó volt, hogy az vízjogi létesítési engedéllyel rendelkezik-e, amennyiben ugyanis azzal rendelkezett volna, jogsértés nem lett volna megállapítható, így hatósági eljárást sem kellett volna indítani.

[59] A Kúria ezt követően a hatósági ellenőrzés körében azt vizsgálta a felperes felülvizsgálati kérelme alapján, hogy az Ákr. 103. § (4) bekezdése alkalmazható-e a hatósági ellenőrzés ügyintézési határidejének túllépése esetén. E körben megállapította, hogy a Kúria ítélkezési gyakorlata abban is egységes, hogy a hatósági ellenőrzés során az Ákr. 103. § (4)

bekezdésének alkalmazása kizárt, mert az Ákr. 103. § (4) bekezdése csak akkor irányadó, ha a hatóságnak a határidő túllépéssel érintett eljárásban lehetősége van a jogsértés tényének megállapításán és a jogellenes magatartás megszüntetésére vagy a jogszerű állapot helyreállítására kötelezően túl egyéb jogkövetkezmény alkalmazására is (Kfv.III.45.233/2022/7.).

[60] E körben a Kúria utal az Ákr. 101. §-ára, amely a hatósági ellenőrzés lezárására vonatkozó általános szabályokat tartalmazza. Ezen jogszabályhely (1) bekezdés értelmében, ha a hatóság a hatósági ellenőrzés során jogsértést tapasztal, megindítja az eljárást, vagy ha a feltárt jogsértés miatt az eljárás más szerv illetékességébe tartozik, annak eljárását kezdeményezi.

[61] A hatósági ellenőrzés lezárásaként tehát a hatóság nem állapít meg érdemi döntéssel jogsértést, és a jogsértés következményeként szankciót, hanem dönt a hatósági eljárás megindításáról vagy más hatóságnál eljárás kezdeményezéséről. Ez is alátámasztja azt, hogy a hatósági ellenőrzési szakaszban az Ákr. 103. § (4) bekezdése nem alkalmazható. A felperes által e körben hivatkozott kúriai döntésektől (Kfv.37.306/2021/5.; Kfv.37.760/2021/7.) eltérés azért nem volt a perbeli esetben megállapítható, mert ezen ügyekben a hatósági eljárás ügyintézési határidejének kétszeres túllépésére került sor, a perbeli esetben pedig ilyen nem történt, az alperes ugyanis a hatósági eljárásra irányadó ügyintézési határidőn belül meghozta döntését.

[62] A felperes a tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését abban a körben is állította, hogy ha az alperes az ügyintézési határidőt többszörösen túllépve csak később indítja meg a hatósági eljárást, az Ákr. 103. § (4) bekezdésének alkalmazhatóságát el tudja kerülni. Bár a felperes által állítottak elméletben előfordulhatnak, a perbeli esetben mindez nem állapítható meg, mert az alperes 2021. július 15. napjáig nem volt bizonyos abban, hogy a felperes jogsértést követett el, mert nem volt tudomása arról, a jogsértés megállapíthatóságát alapvetően befolyásoló körülményről, hogy a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanon létesített tó rendelkezik-e vízjogi létesítési engedéllyel. Eddig az időpontig tehát a perbeli esetben nem is állt fenn a hatósági eljárás megindításának jogszabályi feltétele (Ákr. 101. § (1) bekezdés a) pont). Következésképpen a felperes tisztességes eljáráshoz való joga ez okból sem sérült.

[63] A felperes által e tekintetben hivatkozott Ákr. Kommentár részlet, miszerint „nem fordulhat elő olyan eset, hogy a hatósági ellenőrzés során feltárt jogsértés esetén adott esetben több hét elteltével induljon csak hatósági eljárás” a perbeli esetben nem valósult meg, mert a 2021. július 15-i jogsértés megállapítását követően az alperes 2021. július 23. napján eljárást indított.

[64] Az alperes a hatósági eljárást az Ákr. 50. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelő határidőn belül (8. napon) megindította, így nem telt el „több hét” a hatósági ellenőrzés során feltárt jogsértés és a hatósági eljárás megindítása között.

[65] A katasztrófavédelmi igazgatóság megkereséseivel és azok alperesi határozatban való szerepeltetésével kapcsolatos felperesi hivatkozások körében az alábbiak állapíthatók meg. Az alperesi határozatban a felperes hivatkozásával szemben szerepel a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság megkeresésének megtörténte és az Igazgatóság által adott

tájékoztatásra vonatkozó tényállás, ezek az iratok továbbá a közigazgatási iratok között is fellelhetők, azokat a felperes megismerhette. Ezért a felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott a Kfv.II.37.654/2020/18. számú döntéstől és a BH2020. 220. számú eseti döntéstől való eltérésre, mert az előbbi ügy tényállása szerint az ellenőrzésről nem állt rendelkezésre okirat, amivel szemben a perbeli esetben a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság részére küldött megkeresések és az arra adott válaszok az ügyiratban fellelhetők.

[66] A Kfv.37.384/2018/8. számú, Kfv.37.231/2022/7. számú, Kfv.37.372/2021/10. számú, Kfv.35.396/2021/2. számú, Kfv.35.410/2016/4. számú, Kfv.35.379/2017/4. számú, Kfv.37.574/2015/4. számú, Kfv.35.444/2014/7. számú, Kfv.35.629/2017/5. számú és Kfv.35.019/2021/7. számú határozatoktól való eltérés szintén nem volt megállapítható, mert a perbeli esetben a tényállás a határozat meghozatalához releváns körben feltárássra került (Kfv.37.384/2018/8., Kfv.37.231/2022/7., Kfv.35.379/2017/4., Kfv.37.574/2015/4., Kfv.35.444/2014/7., Kfv.35.629/2017/5., Kfv.35.019/2021/7.), a felperes maga sem a tényállási elemek feltáratlanságát, hanem annak eltérő jogi megítélését vitatta, a tények bizonyítottsága folytán a bizonyítási teher megfordulása sem merült fel (Kfv.37.372/2021/10.). Emellett a perbeli határozat nem a bizonyítékok értékelésével meghozott határozat volt, mivel bizonyításra nem került sor az elsőfokú eljárásban, mert az okiratok alapján a releváns időpontok tényszerűen megállapíthatóak voltak, ezért a felülvizsgálati eljárás során a felülmérlegelés sem merült fel (Kfv.35.396/2021/2., Kfv.35.410/2016/4.). A Kúria a tényállás tisztázatlanságára történt felperesi hivatkozás körében ismételten rögzíti, hogy a jogsértésről való, Ákr. 101. § (1) bekezdése a) pontja szerinti tudomásszerzés, amely alapján a hatósági eljárás megindítható volt, 2021. július 15. napján következett be.

[67] A határozat mindemellett valóban arra utal, hogy a hatóság „2021. március 11-én hivatalból észlelte”, hogy a perbeli termőföldeken engedély nélküli más célú hasznosítást valósítottak meg, azonban a határozat mindemellett a katasztrófavédelmi igazgatóság megkeresésére és annak tájékoztatására is hivatkozik. A felperes hivatkozásával szemben tehát nem állapítható meg az, hogy az alperes az „alapeljárásban” azt állította, hogy bejelentés alapján járt el, „most” pedig azt, hogy a katasztrófavédelmi igazgatóság tájékoztatására, így a felperes tisztességes eljáráshoz való joga ez okból sem sérült. Nem állapítható meg jogszabálysértés a Kúria Kfv.III.35.425/2015/7. számú és a Kfv.IV.28.810/1999/8. számú határozataitól való eltérés okán sem, mert az alperes nem egészítette ki a határozatát a per során a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság megkeresésével és az arra adott válasszal. Nem vonta el ezeken túlmenően a bíróság az alperes hatáskörét sem és nem tért el a Kfv.35.558/2014/6. számú döntéstől sem, mert az eljáró bíróság nem az alperes helyett indokolta meg döntését. Az, hogy a jogerős ítélet – az alperesi határozatban foglaltakkal szemben – részletesen foglalkozik az egyes határidőkkel, azért nem jogsértő, mert a perbeli esetben a felperes keresetében az Ákr. 103. § (4) bekezdésének megsértését vitatta, így az e körben releváns időpontok feltárása és rögzítése az elsőfokú bíróság feladata volt.

[68] Az a felperesi hivatkozás, amely szerint a tisztességes eljáráshoz való jogba ütközik, hogy – a jogerős ítélet érvelése folytán – a hatósági ellenőrzésben tett megállapítások nem vitathatók, azok ellen nincs helye jogorvoslatnak, alaptalan hivatkozás, figyelemmel arra, hogy az eljáró bíróság mindösszesen azt állapította meg jogerős ítéletében ([35] bekezdés), hogy az Ákr. 103. § (4) bekezdése a hatósági ellenőrzés szakaszára nem alkalmazható. Arra vonatkozó megállapítás nem szerepel a jogerős ítéletben, hogy a hatósági ellenőrzés során történt esetleges jogsértések a határozattal szembeni keresetben nem vitathatóak.

[69] Az észszerű határidőben hozott döntéshez való jogra történt felperesi hivatkozás azért nem foghatott helyt, mert a hatósági eljárásra irányadó ügyintézési határidőt (60 nap) az alperes betartotta, a hatósági eljárás 2021. július 23-án történt megindítását követően határozatát ugyanis 2021. szeptember 16. napján meghozta.

[70] A Kúria Kfv.II.37.452/2022/6. számú végzése a megismételt eljárásra az ügyintézési határidő kétszeres túllépése megtörténtének vizsgálatát írta elő, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság rögzítse az e körben releváns időpontokat. A Kúria végzésében valóban szerepel a hatósági ellenőrzés tekintetében vizsgálandó időpontként a 2021. március 11. napja, azonban a Kúria ezt végzésében egyrészt nem a hatósági ellenőrzés kezdő napjaként rögzítette, másrészt a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján a Kúria végzése kizárólag a jogkérdések tekintetében köti az elsőfokú bíróságot. A perbeli eljárásban a Kúria az ügyintézési határidő szempontjából releváns időpontok tisztázását írta elő, nem rögzítette végzésében, hogy a hatósági ellenőrzés kezdő napja 2021. március 11. napja volt. Így a felperes alaptalanul hivatkozott a Kp. 110. § (3) bekezdésének megsértésére, és alaptalanul állította azt is, hogy az eljáró bíróság eltért volna a Kúria Kfv.II.37.452/2022/6. számú végzésében foglaltaktól.

[71] A jogerős ítélet [27] és [32] pontjai a felperes állításával szemben nem ellentmondásosak, mert míg a [27] bekezdés a 2020. november 24-i áttételt megelőző időszakot értékeli, a [32] bekezdés a 2020. november 24-től 2021. július 15-i terjedő időszakot. Az alperes helytállóan érvelt e körben felülvizsgálati ellenkérelmében azzal, hogy a 2020. november 24-i áttételt megelőző eljárási cselekményeket az alperestől különböző hatóság, más tárgyú eljárásban végezte, így nem is állapíthatott volna meg olyan jogsértést, amely az alperes, mint földvédelmi hatóság hatáskörébe tartozik.

[72] A felperes hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet számos jogszabályi hivatkozásra nem reagált, azonban elmulasztotta megjelölni, hogy az eljáró bíróság mely jogszabályi hivatkozására vonatkozóan nem adott elő indokolást jogerős ítéletében, ennek hiányában pedig a felperes állítása nem volt kellően konkrét, és nem volt érdemben vizsgálható.

[73] Az, hogy a kormányhivatalban nem vitásan különböző osztályok működnek, és végeznek eljárási cselekményeket, azért nem bír relevanciával az ügyintézési határidő szempontjából, mert a perben alkalmazandó Tfv. 7. § (1) bekezdése a hatáskört az ingatlanügyi hatóságra telepíti, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 36. § b) pontja szerint pedig a Kormány ingatlanügyi hatóságként a földügyi igazgatási hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalt jelöli ki, vagyis az ügyintézési határidő szempontjából kizárólag a Fejér Megyei Kormányhivatal ingatlanügyi hatósági hatáskörben történt eljárása és foganatosított eljárási cselekményei veendő figyelembe.

[74] A felperes érvelése a Veszprémi Törvényszék 5.K.700.982/2020/12. számú ítélete kapcsán relevanciával nem bír, a Kúriát ugyanis nem köti ezen elsőfokú ítélet jelen ügyben.

[75] A KGD2014. 141. számú eseti döntéstől és a Kúria Kfv.II.37.134/2020/5. számú döntésétől való eltérés nem volt megállapítható, mert a felperes egyrészről nem jelölte meg pontosan, hogy keresetének mely része maradt elbírálatlan, a tényállás és indokolás hiánya pedig a jogerős ítélet kapcsán nem volt megállapítható.

[76] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria az eljáró bíróság ítéletét a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A határozat elvi tartalma

[77] *A hatósági ellenőrzés és a hatósági eljárás ugyanannak az eljárásnak elkülönülő szakaszai, az egyes szakaszok ügyintézési határidejei önállóan, egymástól elkülönítve számolandók.*

[78] *Amennyiben a hatósági ellenőrzés során a hatóság jogsértést tapasztal, megindítja a hatósági eljárást.*

[79] *A hatósági ellenőrzésre irányadó ügyintézési határidő kétszeres túllépésének esetén nem alkalmazható az Ákr. 103. § (4) bekezdése.*

Záró rész

[80] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el.

[81] Az alaptalan felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét, melynek összegét a Kúria a költségjegyzék alapján állapította meg.

[82] A fizetendő illeték mértékét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. A Kúria a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni, közleményként pedig fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. A Kúria az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illetékfizetési kötelezettség az ítélet kézbesítésétől számított 60. napon válik esedékessé.

[83] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró,
Dr. Figula Ildikó s.k. bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró

A kiadmány hitelül.

tisztviselő